

A MEGOSZ Emlékülése

A Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetsége ünnepélyes keretek között emlékezett meg a Társas Erdőgazdálkodók Országos Szövetsége (TEOSZ), illetve jogutódja, a Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetsége, a MEGOSZ 10 éves fennállásáról. A mintegy 100 főnyi meghívott elsőként *Mihályfalvy István*, az ERDŐSZÖV Rt vezérigazgatója, a MEGOSZ alelnöke üdvözlő beszédét hallgatta meg, majd *Luzsi József*, a MEGOSZ elnöke tartott ünnepi beszédet.

fotó: Mocsényi M.

Tisztelt Vendégek, Kollégák, Hölgyeim és Uraim!

Nagy tisztelettel és szeretettel köszöntök mindenkit, akik elfogadták meghívásunkat jubileumi rendezvényünkre. Köszöntöm külföldi vendégeinket és azokat a politikusokat, akik megtiszteltek bennünket a mai napon. Köszöntöm az FVM, a KVV, az NFA, az ÁPV Rt., a helyi Polgármesteri Hivatal, a különböző hatóságok, az Állami Erdőgazdaságok, és az erdészeti tudományok képviselőit, köszöntöm az érdekképviselőktől érkezetteket, az OEE-t, az Agrárkamarát és a FAGOSZ-t, a MEGOSZ-tagokat, az integrátorokat, és minden megjelentet.

Nekem jutott az a megtisztelő feladat, hogy a szervezett magánerdő-gazdálkodás elmúlt 10 évéről, jelenéről és várható jövőjéről tájékoztassam Önöket.

Abhoz, hogy bízzassunk a jövőben, ismernünk kell múltunkat, meg kell felelnünk a jelen kibívásainak és elképzelésünk, tervünk kell hogy legyen a jövőről.

Nézzük a múltat.

A rendszerváltozás után Magyarországon 1,9 millió hektáros erdőterületnek, több mint 40%-a magántulajdonba került. Ismereteim szerint mintegy 500 000 ember jutott erdőtulajdonhoz, amivel párbuzamosan a hagyományos szövetkezeti erdőgazdálkodás szinte meg is megszűnt.

A magántulajdonba került erdőterületek működtetésére különböző gazdasági társaságok alakultak Magyarországon területén. Ezen társaságok tagjainak, vezetőinek és tulajdonosainak semmilyen minta nem áll rendelkezésére, hogy hogyan is működtessék hatékonyan vállalkozásaikat.

Gépekkel, telephellyel, működő tőkével nem rendelkeztek, csak az erdészeti szaktudás és kreativitás állt a szakemberek rendelkezésére.

Elmondhatjuk tehát, hogy annak idején, a 90-es évek elején a magyar magánerdő-gazdálkodás az alapok lerakásával kezdte meg tevékenységét.

A megalakult erdőszövetkezetek, erdőbirtokossági társulatok, Kft.-k és magánszemélyként erdőgazdálkodók magukra utalva, a helyi adottságoknak megfelelően szinte spontán, külső részleges információk alapján kezdtek meg gazdálkodásukat.

Az országban elsőként megalakult magánerdészeti gazdasági társaságok vezetői és tagjai felismerték, hogy a szervezett és hatékony munkához közös fellépésre és az információk kölcsönös kicserélésére van szükség.

1994 őszén dr. Csötönyi József kezdeményezésére, aki akkor a MOSZ Erdészeti Választmányának a titkára volt, 27 alapító szervezettel megalakult jogelődünk, a Társas Erdőgazdálkodók Országos Szövetsége Telegdy Pál vezetésével, melynek ügyvitelét a MOSZ vállalta, és tagszervezete lett a FAGOSZ-nak is.

1996-ban elődszövetségünk elindította az 5 éven keresztül működő Erdőgazda Napok rendezvénysorozatot, amely fontos találkozóhelye lett a magánerdő-gazdálkodást folytató szakemberek és tulajdonosok hazai közösségének.

Az elért sikerek ellenére a szövetség taglétszáma alig növekedett, melynek fő oka az volt, hogy az erdőtulajdonosokat a társas erdőgazdálkodás történelmi tapasztalatai elriasztották.

Az alapítók ezért döntő elhatározásra jutottak és a Társas Erdőgazdálko-

dók Országos Szövetségének jogutódjaként megalakították a Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetségét, mely teljesen az egész magyar magánerdő-gazdálkodás érdekképviselőit, a magánerdő-gazdálkodás szakmai kultúrájának továbbfejlesztését tűzte zászlajára.

1998. november 1-től működik szövetségünk a jelenlegi névvel. A fenti döntés eredményesnek bizonyult, az új szervezet elfogadottsága és az erdészeti integrátori rendszer megindulása jelentősen megnövelte a MEGOSZ tagságát.

Az új szövetség világos programot készített az uniós csatlakozásig terjedő időszak teendőire vonatkozóan és megtette a szükséges lépéseket a hazai és nemzetközi elfogadottság megszerzése érdekében.

Ennek eredményeként a MEGOSZ megtisztelő meghívást kapott Brüsszeltől, hogy váljon az Európai Erdőbirtokosok Szövetségének tagjává és ezzel a magyar erdőtulajdonosok európai képviselőjévé.

Az FVM Hivatal támogatásával 1999-ben megjelent az Erdőgazda újság, mely a szövetség híreit, szakmai ismereteket, erdészeti és természetvédelmi információkat juttatott el tagjainkhoz. További jelentős előrelépést jelentett, amikor 2000. év végén szövetségünk a Budakeszi úton létesített erdészeti információs központba költözött, ahol az FVM Erdészeti Hivatal támogatásával kapott méltó elhelyezést és infrastruktúrát.

A szövetség célja lett tagjainak gazdasági és szakmai érdekképviselője, érdekegyeztető feladatainak ellátása, a tartamos magánerdő-gazdálkodás megvalósítása, tagjai erdővagyonának megőrzése, növelése, az erdővagyon működtetésének segítése, a tulajdonosok, a gazdálkodók hasznára. A magánerdőben az erdészeti és erdőhasznosítási szakmai kultúra terjesztése, fejlesztése. Tagjainak képviselője mindazonon a fórumokon, amelyek az erdő és az erdőtulajdonhoz kapcsolódó jogok és kötelezettségek kerülnek tárgyalásra. Szövetségünk véleményt nyilvánít az erdőtulajdonlás és a benne folyó gazdálkodást érintő jogszabálytervezeterekről, a szükséges és indokolt jogszabály-módosítást kezdeményezi.

Együttműködik és kapcsolatot tart fenn más szakmai, tulajdonosi, államigazgatási és érdekképviseleti szervekkel, oktatási és kutatási intézményekkel hazai és nemzetközi szinten egyaránt.

Szövetségünk jelenleg mintegy 25 ezer erdőtulajdonost, erdészeti szakembert, erdőgazdálkodót képvisel és közel 200 ezer ha szervezett erdőtulajdoni jelenít meg.

A Nemzeti Földalapkezelő Szervezetek közel 500 Birtokhasznosítási Bizottságában van képviselőnk.

Az elmúlt 6 esztendő alatt szövetségünk kiépítette kapcsolatait a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériummal, az állami erdőgazdaságokkal a különböző szakhatóságokkal, az erdészeti kutatás, oktatás intézményeivel, a Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási Minisztériummal, a PRO SILVA Hungáriával, a WWF Magyarországgal és a FAO-val.

Az érdekképviselet hatékony ellátása szempontjából fontos feladat volt a hazai más, de kapcsolt érdekképviseleteket ellátó szervezetekkel való együttműködési lehetőségek kialakítása. Így a Fagazdasági Országos Szakmai Szövetséggel (FAGOSZ) és az Országos Erdészeti Egyesülettel (OEE) kötöttünk hosszú távú együttműködési szerződést.

Egymás elnökségi ülésein, kölcsönös és folyamatos tárgyalási joggal felruházott képviselők segítségével tartjuk a mindennapi kapcsolatot. Ennek köszönhetően az Agrárkamarával kiegészülten több esetben léptünk fel közösen a magánerdő-tulajdonosok és gazdálkodók érdekeinek védelmében.

Az Erdőgazda újság megszűnését követően, 2003 szeptemberétől az Országos Erdészeti Egyesület lapjában, az Erdészeti Lapokban kap helyet szövetségünk önálló rovata, MEGOSZ Híradó címmel, és biztosítja, hogy nemcsak a MEGOSZ, de az OEE tagjai is állandó tájékoztatást kapjanak a magánerdőt érintő ügyekről.

Az elmúlt években az erdőgazdálkodás szakmai színvonalának fejlesztése céljából bemutatókat, előadásokat, tanfolyamokat, szakmai találkozókat, bel- és külföldi szakmai utakat szerveztünk. Kapcsolatot tartunk fenn az írott és elektronikus sajtóval, ezáltal is elősegíteni kívánjuk az erdőgazdálkodás pozitív társadalmi megítélését, valamint folyamatosan bemutatjuk a magán-erdőgazdálkodás helyzetét, eredményeit és gondjait. A tagság igényeinek figyelembe vételével szolgáltató feladatokat is el látunk, úgyhogy a magánerdészetet

érintő aktuális eseményekről, új kutatási eredményekről, erdőgazdálkodási és természetvédelmi ismeretekről rendszeres tájékoztatást nyújtunk.

Honlapunkról valamennyi aktuális magánerdő-gazdálkodással kapcsolatos információt elérhet bárki, nemcsak az erdőről és az erdőtelepítésről, hanem az erdőhöz kapcsolódó pályázati lehetőségekről is.

Hét régiós központtal rendelkezünk, és minden megyében található képviselőnk, Két vidéki irodát működtetünk, egyet Zalaegerszegen, egyet pedig Szolnokon. A legfőbb bázisunk az ország valamennyi bejegyzett integrátora, 45 gazdálkodási egység.

A 2004. esztendő bebizonyította, hogy a MEGOSZ alkalmas az országos érdekképviseletre, hiszen az erdőtelepítéssel kapcsolatos demonstrációk és az azt követő tárgyalások során értékes kompromisszumra jutottunk az agrártárca képviselőivel.

Szövetségünk nemzetközi elismerését jelzi, hogy a CEPF az Európai Erdőtulajdonosok Szövetsége soron következő közgyűlését Budapesten rendezte 2004. november 6-9. között. Európa erdőgazdálkodásának 60%-át képviselő országos szövetségek elnökei látogatnak el Magyarországra, ismerik meg hazánk magánerdészeti kultúráját, gazdasági eredményeit, és persze nehézségeit is.

A közeljövő feladataiként a Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetsége célul tűzte ki az elaprózott birtokrendszer koncentrációját. Több fórumon hangsúlyoztuk, illetve kértük a szakminisztériumok segítségét, hogy érjék el különböző ösztönzők segítségével, hogy hatékony, optimális méretű tartamos erdőgazdasági egységek jöbessenek létre.

Fontos feladatnak tekintjük, a még úgymond nem működő magánerdő-tulajdonosi kör megszólítását. Szeretnénk elérni az elkövetkezendő években, hogy az európai átlagnak megfelelő szintre, legalább 10%-ra szorítsuk vissza az országban található működés alá nem vont erdőterületeket. Javaslatainkat már eljuttattuk az illetékes minisztériumoknak és hatóságoknak.

Az Európai Uniótól és nemzeti forrásból szeretnénk, ha a tőkeszegény magánerdő-gazdálkodók forráshoz jutnának. Sokszor a gazdálkodás gátját képezi a mobilizálható pénzüsszegek hiánya. Mivel Magyarországon a magánerdő-gazdálkodásnak múltja nincsen, és mint már említettem szinte a nulláról kezdték a tevékenységüket,

ez a pénztelenség ezóta is rányomja bélyegét gazdálkodásukra. Kedvezményes bitelek biztosításával a különböző, jelenleg érvényben lévő támogatási összegek időbeni kifizetésével kellene segíteni a magánerdő-tulajdonosokat és a gazdálkodókat.

Nemzeti forrásból biztosítani kell a jelenlegi erdőterületek fenntartását és működését. Úgy, hogy az egységárakat legalább inflációkövetően évente ki kell igazítani.

Az elmúlt években csökkentett vagy átcsoportosított támogatási formákat vissza kell állítani, azok mellé véleményünk szerint nagyobb pénzüsszegeket kell rendelni, mivel az uniós erdőtelepítési rendszer belépésével az eddig nemzetileg finanszírozott első kivitelekre elköltött pénzüsszegek felszabadulnak. Reméljük a jövőben a batálonnak nem lesz célja az erdőfenntartástól és az erdőtelepítésektől pénzeket elvonni. Gondoljuk ezt azért is, mivel az erdőfenntartásra visszafizetett támogatások közcélú támogatásként jelennek meg minden évben. Az erdők fenntartása, az erdők telepítése közcélakat is szolgál, reméljük tehát, a köz a jövőben egyre többet fog áldozni ezekre.

Szeretnénk elérni, hogy az uniós vidékfejlesztési pályázati lehetőségek az erdőhöz, azon túl az erdőgazdálkodókhoz is eljussanak, és mindezekből részesedjenek is.

Reméljük, a mezőgazdasági területek erdősítésének programja rövid időn belül elindul, pénzügyi bázisra biztosított lesz és azok a vállalkozók, erdőgazdálkodók, akik az elmúlt években erdőtelepítéssel és csemetermesztéssel foglalkoztak, tevékenységük kiszélesítésén gondolkodhatnak, és nem kényszerülnek arra, hogy vállalkozásaikat leépítsék. Sok ezer embernek biztosíthatunk így munkát az országban önszerveződéssel, amely munkabehelyek létrejöttéhez az államnak semmilyen támogatást nem kell nyújtania.

A különböző védelmi korlátozások miatt sok magánerdő-tulajdonos és gazdálkodó jelentős jövedelemtől esik el, melynek megtérítését nem látjuk biztosítottnak. Az elmúlt napokban megtörtént a Natura 2000 területek kijelölése. Ezen területek természetvédelmi korlátozásai úgy lépnek életbe, hogy mindezzel párhuzamosan a tulajdonosok, az erdőgazdálkodók nem jutnak kompenzációs lehetőségekhez. Az EU jog lehetővé teszi ezen területek kijelölését, de akit vagy akiket ez érint azonnal lát-

batja a kieső jövedelmükett, kárukat milyen módon és milyen mértékben kompenzálják.

Szeretnénk, ha az ilyenek, és az ehhez hasonlók mindenki meglepedésére rendeződnének.

Beszédem első felében a MEGOSZ múltját, annak eredményeit soroltam fel. A múlt ismerete nélkül senki sem létezhet, a tapasztalatokból, a tanulságokból táplálkozva kell hogy építse mindenki a jövőjét. Mi is így szeretnénk.

Feladatunk van bőven. Mindezek megvalósítására a MEGOSZ tagsága és vezetése reális lebelőséget lát. Mi mindent meg fogunk tenni azért, hogy a magyar magántulajdonú erdőterületek ápoltak, gondozottak legyenek és a köz boldogulását is segítsék. Ehhez kérjük minden erdőt szerető, ahhoz bármilyen módon kapcsolódó magyar állampolgár segítségét, hogy majdan utódaink bálás szívvel emlegessék a mostani magánerdő-tulajdonosokat, erdőgazdálkodókat.

Ehhez kívánok mindenkinek jó egészséget, és a munkájában sok sikert!

Ezt követően *Natalie Hufnagl*, az Európai Erdőtulajdonosok Szövetségének (CEPF) főtitkára tartott előadást. A főtitkár asszony szavait *dr. Lengyel Attila* a szövetség kelet- és közép-európai tanácsadója tolmácsolta. Előadásában *Natalie Hufnagl* ismertette a CEPF szervezetét, feladatait. Elmondta, hogy az uniós országok valamennyi magánerdő-tulajdonosának érdekeit képviselik. Brüsszeli irodájuk segítségével aktívan és közvetlenül részt vesznek a magánerdővel kapcsolatos uniós törvényelőkészítési munkában. Kiemelte, hogy kelet- és közép-európai tanácsadójuk magyar, székhelye Budapesten van és ez remélhetőleg sokat segít majd az uniós folyamatokba való zökkenőmentes bekapcsolódásunkhoz. Szólt a NATURA 2000 hálózattal kapcsolatos fejleményekről is. Elmondta, hogy a hálózat jogi szabályozása megszületett ugyan, de a fenntartásához szükséges pénzeszközök jelenleg még nem állnak rendelkezésre. Hangsúlyozta, hogy az UNIÓ csak a szakmai szempontból ténylegesen indokolt területek fenntartásához nyújt majd támogatást.

Végezetül üdvözölte az európai szövetségben a magyar képviselőt ellátó MEGOSZ-t a 10. évforduló alkalmából és bejelentette, hogy részben ehhez az alkalomhoz is kapcsolódva, a CEPF idei közgyűlését Magyarországon tartja meg november 6-9. között. A közgyűlés záró

napjára meghívást kapott a földművelésügyi és a környezetvédelmi tárca vezetője is.

Ezután *Szakács Sándor*, az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság Erdészeti Szakosztályának elnöke köszöntötte Szövetségünket.

Az emlékülés befejezéseként a *Rimler Pál emlékérem* átadására került sor. Mint korábbi híradónkban már beszámoltunk róla, a MEGOSZ elnöksége elhatározta, hogy díjat alapít, amelyet évente egy alkalommal, egy személynek ítél oda a magánerdő-gazdálkodás fejlesztése terén kifejtett érdemei elismeréseként. A díjat *Rimler Pál*ról neveztük el, aki a magánerdő-gazdaság korszerűsítésének nemcsak harcosa, de egyik legnagyobb eredményeket felmutató vezetője is volt.

Rimler Pál 1867-ben született Nagyváradon. 1892-től az erdészeti akadémia befejezése után több helyen tevékenykedett főerdészként, majd 1900-ban lépett a herceg Eszterházy Hitbizomány szolgálatába, ahol különböző beosztásokban, megszakítás nélkül, egészen 1937-ig, nyugalomba vonulásáig tevékenykedett. Erdőigazgatóként a trianoni Magyarország legnagyobb kiterjedésű erdőgazdaságát, ami több, mint 150 ezer katasztrális hold területű volt, külföldi viszonylatban is mintagazdasággá fejlesztette. Az erdők fenntartása és javítása tekintetében konzervatív, az erdők közérdekű hasznosítása szempontjából viszont a legkorszerűbb szakmai elveket vallotta. A gazdálkodás belterjessé tétele érdekében végzett munkáját több, mint 100 km erdei vasút, korszerű úthálózat, házi telefonrendszer, új fűrészüzemek létrehozása, fuvargazdaságok felállítása és megszervezése fémjelezte.

Az Országos Erdészeti Egyesület igazgató-választmányi tagja, a Felsődnántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület alapítója és elnöke, az Országos Erdőgazdasági Tanács tagja volt. Közérdekű munkásságának elismeréseként magyar királyi gazdasági főtanácsosi címmel tüntették ki. *Rimler Pál* nemcsak egyik legkimagaslóbb erdőgazdánk, de korának egyik legnagyobb vadászati szakembere is volt. 1943-ban hunyt el. Az alma nem esett meszsze a fájától, hiszen fia, *Rimler László* is Bedő-díjas erdőmérnök volt.

A MEGOSZ elnökségének határozata alapján a *Rimler Pál emlékérem*et első alkalommal *Répászký Miklós*, az Országos Erdészeti Egyesület Magán- és Társult Erdészeti Szakosztályának elnöke nyerte el. A díjat *Luzsi József*, a MEGOSZ elnöke adta át.

Répászký Miklós erdőszaktchnikus (képünkön jobbra), az abádszalóki Erdőbirtokosok Szövetkezetének volt elnöke, a MEGOSZ jogelődjének, a Társas Erdőgazdálkodók Országos Szövetségének alapító tagja, az Országos Erdészeti Egyesület Magán- és Társult Erdészeti Szakosztályának elnöke, a Bedő Albert emlékérem kitüntetettje.

Répászký Miklós hazánkban a rendszerváltás után az abádszalóki Erdőbirtokosok Szövetkezetének keretén belül elsőként szervezte meg – a szövetkezeti törvény adta lehetőségekkel élve – a magántulajdoni viszonyokon alapuló társas erdőgazdálkodást. A szövetkezet, amelynek hosszú éveken át elnöke volt, 1992-ben 1000 hektár erdőterülettel kezdte meg működését.

Répászký Miklós nevéhez hosszú és eredményes szakmai pályafutása során több ezer hektár sikeres erdőfelújítás és erdőtelepítés kötődik. A TEOSZ alapító tagjaként példás munkájával úttörő szerepet vállalt a magyar magánerdő-gazdálkodás fejlesztésében, hazai és nemzetközi elismertetésében, a magántulajdonosok érdekképviseletének kialakításában és megszervezésében. A magánerdő-gazdálkodás fejlesztésének ma is aktív részese és meghatározó egyénisége, mint az Országos Erdészeti Egyesület Magán- és Társult Erdészeti Szakosztályának elnöke.

Az emlékülés, amelynek keretében igyekeztünk méltóképpen megemlékezni Szövetségünk jubileumáról, a díj-átadással zárult.

Lejegyezte:
Répászký Miklós
és **Sárvári János**

(A szakmai konferencián elhangzottakat novemberi számunkban közöljük.)